

Об'єктивація самооцінки особистісно-професійних досягнень у вимірі особистої ефективності

педагогічні діалоги

Черкашина Т.В., професор кафедри педагогіки і освітнього
менеджменту КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради»,
доктор педагогічних наук

Об'єктивація самооцінки особистісно-професійних досягнень у вимірі особистої ефективності

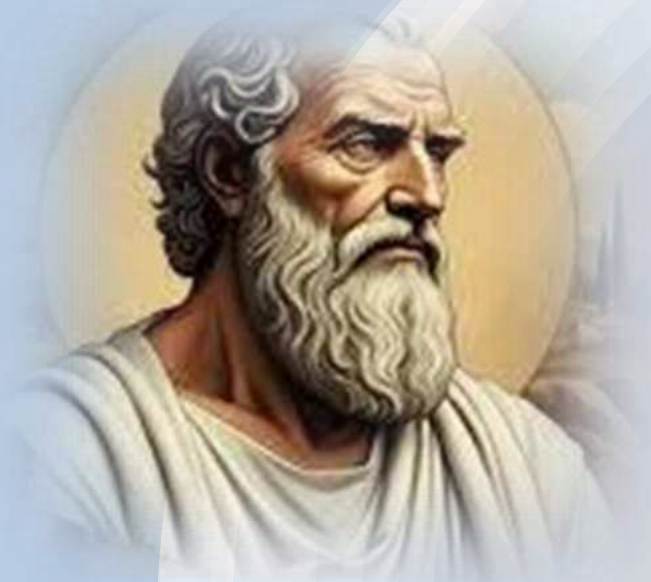
Загальні положення

МЕТА: зростання особистої ефективності у проявах ментальної та комунікативної культури

ЗАВДАННЯ:

- набуття навичок критичності та самокритичності з самооцінки особистої ефективності засобами порівняльного самоаналізу;
- зміцнення вольового, емоційного, ментального імунітету

Вмотивоване цілепокладання

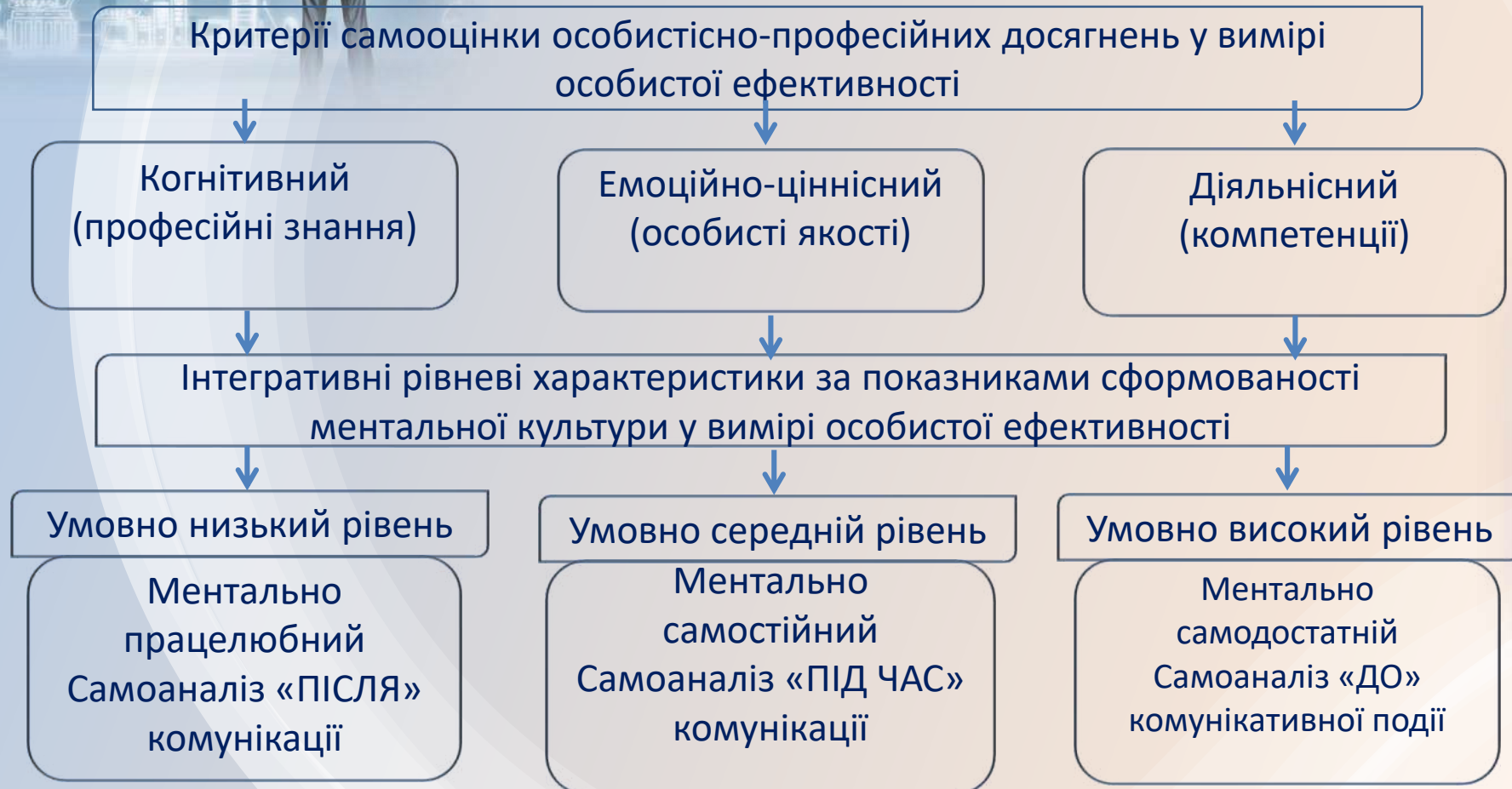
Роби велике, не обіцяючи великого
Піфагор

Загальні положення

Цілепокладання за схемою:

- ✓ Доцільно
- ✓ Сумірно
- ✓ Необхідно

Загальні положення

Ментально-часові характеристики
особистісно-професійних досягнень у вимірі особистої ефективності

МЕНТАЛЬНО-ЧАСОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ	КОМПЕТЕНЦІЇ У ДОКЛАДАННІ ОСОБИСТИХ ЗУСИЛЬ	ЕФЕКТИВНІСТЬ ДОКДАДАННЯ ІРС
«ПІСЛЯ» комунікативної події	Уміння аналізувати свої вчинки, слова, думки за відчуттям прикрості, що спровоковано внаслідок напруженої комунікації, або за почуттям піднесення, внаслідок дотримання норм комунікації (одразу по закінченні комунікативного контакту, через годину, через день)	Умовно низький рівень
«ПІД ЧАС» комунікативної події	Самоаналіз за внутрішньою спонукою «Зупинись!», щоб не спровокувати напруження під час комунікації (на початку, у середині, наприкінці комунікативної події, ситуації, контакту)	Умовно середній рівень
«ДО» комунікативної події	Розбудова траєкторії особистої поведінки з самоаналізом можливих наслідків до ймовірної комунікації (за логікою поточної події, за відомими фактами, за знанням характеру комунікатора)	Умовно високий рівень [7]

Основні поняття та визначення

- ❖ МЕНТАЛЬНА КУЛЬТУРА
- ❖ ОСОБИСТА ЕФЕКТИВНІСТЬ
- ❖ САМООЦІНКА

Основні поняття та визначення

У вимірі наукових педагогічних підходів поняття «*ментальна культура*» розглядається як інтегративний продукт свідомого самовдосконалення уміщує культуру пам'яті, бажань, емоцій, почуттів, думок, внаслідок свідомого формування емоційно-етичної, морально-духовної компетентності та виражається культурою згоди, культурою незгоди суб'єктів педагогічного партнерства у повсякденних комунікаціях

Головними ознаками ментальної культури є критичне мислення, особиста ефективність, вольовий, емоційний, ментальний імунітет, духовність, світосприйняття гуманіста, умонастрій миротворця, добре фізичне самопочуття [4]

*Досконала людина усе
шукає у собі, нікчемна
– в інших
Конфуцій*

Об'єктивація самооцінки особистісно-професійних досягнень у вимірі особистої ефективності

Узагальнені характеристики сформованості ментальної культури у вимірі особистої ефективності

ХАРАКТЕРИСТИКИ РІВНІВ		
УМОВНО НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ МЕНТАЛЬНА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ	УМОВНО СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ МЕНТАЛЬНА ПРАЦЕЛЮБНІСТЬ	УМОВНО ВИСОКИЙ РІВЕНЬ МЕНТАЛЬНА САМОСТІЙНІСТЬ
Здатність до міркувань і роздумів в за логікою позитивних самозмін про власну роль і місце в об'єктивно існуючій реальності з метою осмислення категорій <i>«зла у добрі»</i> і <i>«добра у злі»</i> (встановлення особистої межі між <i>«добром»</i> і <i>«злом»</i>) Технологічний інструмент: самоаналіз <i>«ПІСЛЯ»</i> комунікації	Здатність до осмисленого ухвалення рішень і здійснення обдуманих дій у форматі існуючих законів (цивільних, моральних, духовних) та особистої відповідальності за проявлені наслідки Технологічний інструмент: самоаналіз <i>«ПІД ЧАС»</i> комунікації	Здатність до передбачення та вирішення нестандартних (напружених) ситуацій в образі, на основі позитивного, логічного, конструктивного, проектного мислення, внаслідок стійкого ментального імунітету Технологічний інструмент: самоаналіз <i>«ДО»</i> ймовірної комунікації

Об'єктивація самооцінки сформованості ментальної культури у вимірі особистої ефективності

Самооцінка справи, що мала неочікуваний результат:

1. Чи за свою справу взявся?
2. Чи все знаєш про те, що збираєшся зробити?
3. Чи достатньо вмінь для її виконання?
4. Чи достатньо терпіння?
5. Чи вистачить витримки при виникненні труднощів?
6. Чи вистачить мужності довести справу до завершення?
7. Чи здатен у випадку успіху розділити його з усіма, а у випадку невдачі прийняти провину на себе? [3]

*Почни з самого себе і досліджуй
спершу самого себе*

Марк Аврелій

Основні поняття та визначення

ОСОБИСТА ЕФЕКТИВНІСТЬ – це здатність людини
максимально швидко і якісно виконувати певні завдання

Поняття "ЕФЕКТИВНІСТЬ" передбачає порівняння отриманих
результатів діяльності з величиною витрачених ресурсів (ІРС)

*Не подія – нещастя.
Щастя – здатність гідно перенести її
Марк Аврелій*

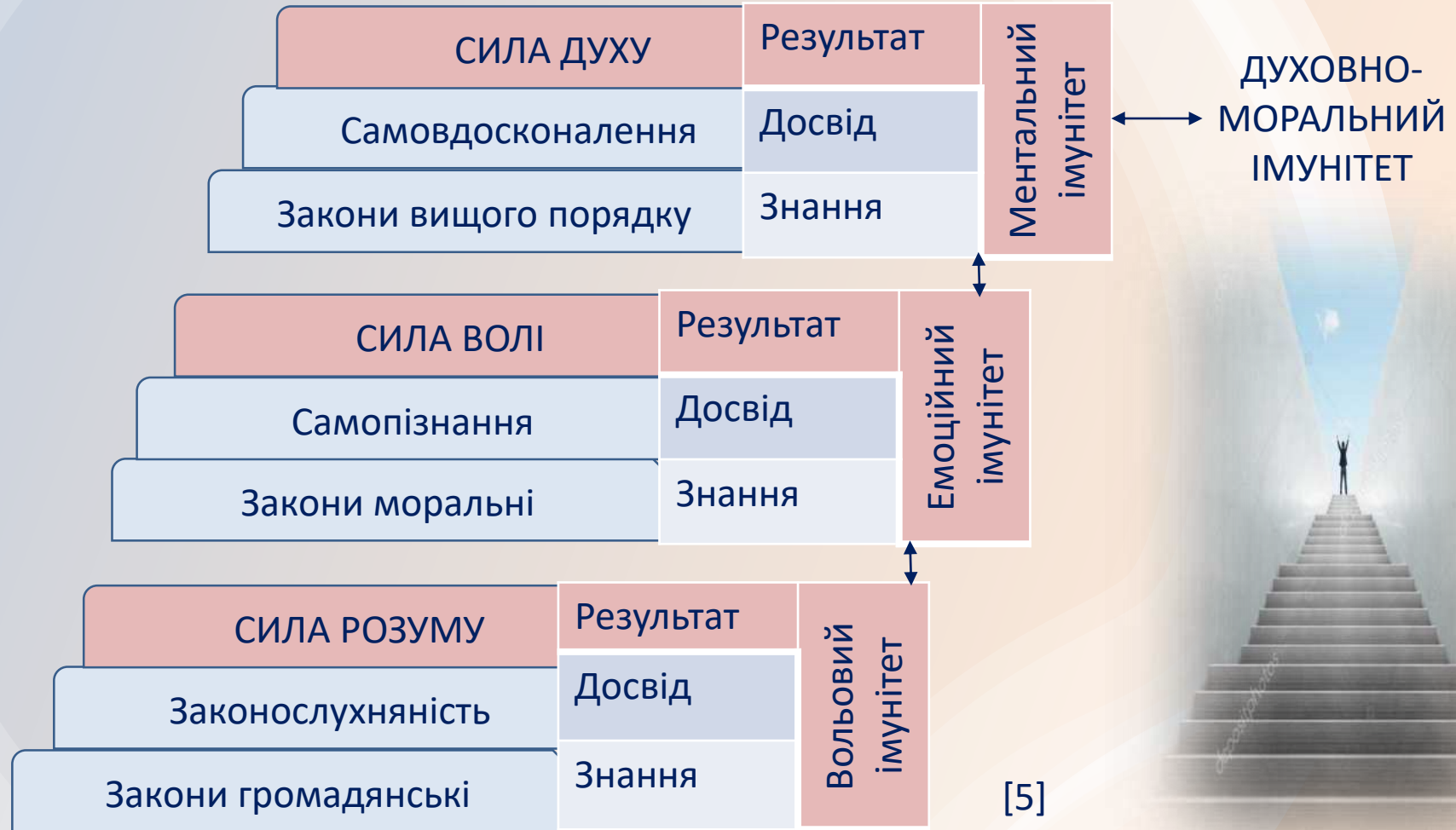

Структурно-змістові складники особистої ефективності

*Те, що ви можете
сприймати спокійно, більше
не керує вами*

Конфуцій

Самооцінка за узагальненими показниками зростання особистої ефективності

МЕТА ЕТАПУ	ПОКАЗНИКИ ОСОБИСТОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ		
	У БАЖАННЯХ (вольовий імунітет)	В ЕМОЦІЯХ (емоційний імунітет)	У ДУМКАХ (ментальний імунітет)
НАБУТТЯ У СОБІ	МИРОЛЮБНОСТІ	ТЕРПІННЯ	РОЗУМІННЯ
ТРАНСФОРМУВАННЯ	Жадібності, непомірності у вдячність	Заздрощів у відповідальність. Ревнощів у довіру	Засудження, пересудів, домислів у повагу
УНОРМУВАННЯ	Почуття міри	Стриманості	Щирості
СФОРМОВАНІСТЬ	Поступливості	Самовладання	Скромність
ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ	Набуття додаткових компетенцій з досягнення свідомої мети	Зміцнення ментального та фізичного здоров'я	Об'єктивація самооцінки [6]

Основні поняття та визначення

САМООЦІНКА розглядається як моральна оцінка своїх власних вчинків, моральних якостей, переконань, мотивів.

САМООЦІНКА є одним з проявів моральної самосвідомості і совісті особистості

Самооцінка сформованості ментальної культури у вимірі особистої ефективності

ЕТАП	МЕНТАЛЬНО ПРАЦЕЗДАТИЙ	МЕНТАЛЬНО ПРАЦЕЛЮБНИЙ
1.	НЕ СМІТИ (мотлохом, словами, думками)	ПРИБИРАЙ (мотлох, слова, думки)
2.	НЕ ПОРУШУЙ (закони, норми, правила)	ДОТРИМУЙСЯ (законів, норм, правил)
3.	НЕ ВІЗЬМИ (не твоє, нічие, суспільне)	ВІДДАЙ (сили, час, знання)
4.	НЕ СУДИ (учителів, лікарів, батьків)	ВИПРАВДАЙ (образника, критика, опонента)
5.	НЕ МАРНУЙ (свого, природного, суспільного)	ЗБЕРІГАЙ (природне, суспільне, своє)
6.	НЕ ЗАБУВАЙ (боргів, обіцянок, обов'язків)	ПАМ'ЯТАЙ (борги, обіцянки, обов'язки)
7.	НЕ НАШКОДЬ (собі, другу, ворогу)	ДОПОМАГАЙ (ворогу, другу, собі) [5]

- ✓ Не робити боргів
- ✓ Не давати пустих обіцянок
- ✓ Сумлінно виконувати свої обов'язки, не порушуючи прав і свобод інших

Самооцінка ефективності реалізованої справи

- ✓ Чому це відбулося саме тепер?
- ✓ Чи відбувалося таке раніше?
- ✓ Що позитивного у тому, що відбулося?
- ✓ Чому може навчити мене те, що сталося?
- ✓ Як виправити те, що вже відбулося? [3]

*Неможливо жити краще, ніж
проводячи життя в прагненні
стати досконалішими
Сократ*

Об'єктивація самооцінки за напрямками формування ментальної культури у вимірі особистої ефективності

1. ЗОСЕРЕДЖЕНІСТЬ НА ГОЛОВНОМУ:

трансформація неувважності розуму, вміння обирати головне з сукупності другорядних факторів, ментальна працездатність

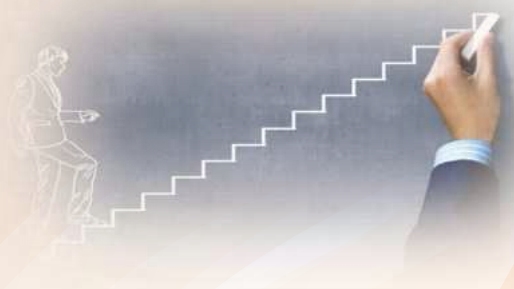
2. ЦІЛЕСПРЯМОВАНА ПРАЦЯ НАД СОБОЮ:

сформованість почуття міри, самовладання, критичного мислення, ментальна працелюбність

3. САМОКЕРУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИМ РЕСУРСОМ СИЛ:

зміцнення вольового, емоційного, ментального імунітету, ментальна самостійність

*Постараємося мислити гідно – у цьому основа моральності
Блез Паскаль*

Об'єктивація самооцінки особистої ефективності за інтегративними характеристиками

Рівні	Рівневі характеристики	Критерії, показники		
		Когнітивний критерій	Емоційно-ціннісний критерій	Діяльнісний критерій
		Професійні знання (що робити?)	Особистісні якості (з чого починати?)	Професійні уміння (як зробити?)
Умовно низький рівень	Ментально працездатний, формат мислення «я і вони», прагне до особистісно-професійного самовдосконалення засобами самопізнання 	Упорядковане застосування спеціальних знань в педагогічній практиці, стандартних за вимогами, специфічних за змістом, у відповідності до наукової доцільності, продуманих за планом реалізації	Упорядкований самоконтроль, самокерування вольовою сферою, емоційна стриманість в оцінюванні особистих досягнень, мобілізація індивідуального ресурсу сил з зміцнення вольового імунітету	Упорядкований самоаналіз особистісно-професійних досягнень: формування почуття міри (такту), самооцінка ефективності діяльності «після» комунікації, що відбулася

Об'єктивація самооцінки особистої ефективності за інтегративними характеристиками

Рівні	Рівневі характеристики	Критерії. Показники		
		Когнітивний критерій	Емоційно-ціннісний критерій	Діяльнісний критерій
		Професійні знання (що робити?)	Особистісні якості (з чого починати?)	Професійні уміння (як зробити?)
Умовно середній рівень	Ментально працелюбний, формат мислення «вони і я», опановує та застосовує методики особистісно- професійного самовдосконалення в практичній діяльності	Системне застосування наукових знань в педагогічній практиці, з використанням логічно обґрунтованих, професійно спрямованих технологій, узгоджених із вимогами сучасності	Системний самоконтроль і самокерування емоційно-вольовою сферою, скромність у оцінюванні особистих досягнень, активізація індивідуального ресурсу сил з подальшого зміцнення вольового та емоційного імунітету	Системний самоаналіз особистісно-професійних досягнень: уміння бачити власні прорахунки, формування самовладання, самооцінка ефективності професійної діяльності «під час» комунікації

Об'єктивація самооцінки особистої ефективності за інтегративними характеристиками

Рівні	Рівневі характеристики	Критерії. Показники		
		Когнітивний критерій	Емоційно-ціннісний критерій	Діяльнісний критерій
		Професійні знання (що робити?)	Особистісні якості (з чого починати?)	Професійні уміння (як зробити?)
Умовно високий рівень	Ментально самостійний, формат мислення «вони + я», впроваджує методики особистісно-професійного самовдосконалення у повсякденні	Уніфіковане застосування знань в педагогічній практиці, виважених досвідом наукових досліджень, випробуваних часом, підтверджених ґрунтовною доказовою базою, досвідом та результатами впровадження інноваційних освітніх технологій	Уніфікований самоконтроль і самокерування індивідуальним ресурсом сил, конструктивна самокритика, уміння прощати, дружелюбність у міжособистісних, ієрархічно обумовлених комунікаціях	Уніфікований самоаналіз особистісно- професійних досягнень: уміння передбачити конфлікт, формування позитивного (критичного) мислення, об'єктивна самооцінка ефективності професійної діяльності з вирішення професійно-значущих завдань «до» ймовірної події

Не просто праця, але самовиховання у праці – головні ліки від бездумного проведення часу
Василь Сухомлинський

Об'єктивація самооцінки особистісно-професійних досягнень у вимірі особистої ефективності

*Замислися, хто ти? Навіщо прийшов на землю?
Замислися над простими питаннями і дай відповідь собі:*

✓ Який він, мій дім?

Що зробив я для чистоти, затишку, миру у своєму домі?

✓ Яка вона, моя вулиця?

Що зробив я для чистоти, затишку, миру на своїй вулиці?

✓ Яке, моє місто?

Що зробив я для чистоти, затишку, миру у своєму місті?

✓ Яка моя країна?

Що зробив я для процвітання і миру своєї країни?

✓ Яка моя планета, земля сьогодні?

Що зробив я для збереження планети, на якій живу і

жити моїм дітям?

Чи багато зроблено тобою? Чи існує те, що не
зроблено тобою.

Розпочни з чистоти і миру у власному домі.

Не показної чистоти, і не фальшивого миру [3]

Об'єктивація самооцінки особистісно-професійних досягнень у вимірі особистої ефективності

Єдність виховання і самовиховання
починається там, де людина, пізнаючи людське,
тим самим пізнає себе

Краса думки, краса мислення розкривається перед
людиною як радість людського буття тільки тоді,
коли вона пізнає розкіш людського спілкування

В. Сухомлинський

Література

1. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 256 с.
2. Євтух М. Б., Черкашина Т. В. Культура взаємин : Підручник. 3-те вид., переробл. і допов. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2012. 340 с.
3. Євтух М.Б., Пінковська Е.А., Черкашина Т.В. Методики особистісно-професійного самовдосконалення суб'єкта педагогічної діяльності на засадах самопізнання : навчально-методичний посібник : для педагогічних працівників. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2016 . 406 с
4. Євтух М. Б., Черкашина Т. В. Педагогічна система самопізнання та особистісно-професійного самовдосконалення : підручник : для педагогічних працівників. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2017. 340 с.
5. Самопізнання та самовдосконалення в схемах, формулах, таблицях : навчально-методичний посібник / За загальною редакцією Пінковської Е.А., Черкашиної Т.В. Черкаси. Видавець Чабаненко Ю.А., 2018. 152 с
6. Черкашина Т. В. Теоретичні і методичні засади педагогічної системи самопізнання і особистісно-професійного самовдосконалення: навчально-методичний посібник : для педагогічних працівників. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 134 с.
7. Черкашина Т. В.: Ціннісно-сміслова сфера суб'єкта педагогічної діяльності у вимірі особистісно-професійного самовдосконалення: навчально-методичний посібник для післядипломної освіти педагогічних працівників. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2022. 254 с.

Об'єктивація самооцінки особистісно-професійних
досягнень у вимірі особистої ефективності

ДЯКУЄМО ЗА СПІВПРАЦЮ

Наш сайт: <http://sops.com.ua>

Навчально-практичний центр самопізнання і
особистісно-професійного самовдосконалення

<http://oipopp.ed-sp.net/>

